

Regjeringen mener, at Islænderne ville blive anderledes stemte derved, at denne Sag udsættes i nogle Aar. Jeg er tværtimod overbevist om, at den Bitterhed, der bestoværende næres beroppe over Sagens lange Forhaling, hvert Aar vil voxer. Sagen vil blive vanskeligere og vanskeligere at faae jævnet, jo længere og længere den udsættes, og det vilde være en stor Støtte til at faae den bragt til ende, naar det Spørgsmaal, som det ærede 9de kongevalgte Medlem ogsaa berørte, var afgjort, nemlig hvor Meget vi ville give; thi det er en Sag, som spiller en stor Rolle midt i alle deres statsretlige Betragtninger og alle deres politiske Fordringer, at de ikke ere sikke paa at faae et bestemt Bidrag. Den Paastand benyttes bestandig af Modstanderne: vi vide jo slet ikke, hvad vi faae; det ene Thing vil det, det andet Thing det og Regjeringen det. Der vil være overordentlig Meget vundet ved at faae dette Spørgsmaal afgjort, ved at faae det slaet fast, at Islænderne kunne gjøre Regning paa en bestemt Sum, naar de forene sig med Regjeringen om deres særlige Forfatning; derved vilde Sagens Fremme efter min Overbevisning i Virkeligheden være sikket. Jeg seer heller ikke, hvad Betænkelighed der skulde være ved at betroe Islænderne en særlig Forfatning under den nuværende Stemning; thi, naar først det statsretlige Spørgsmaal er afgjort, saa kan det jo ikke falde Islænderne ind at bruge deres særlige Forfatning til Andet end til at sørge for deres Lands Fremkomst, saa godt de formaae. — Naar den ærede Minister imod Lovforslaget indvender, at der i dette ikke var optaget f. Ex. Bestemmelsen om den ministerielle Ansvarlighed, saa maa jeg dertil sige, at dette Spørgsmaal hører slet ikke herhen; thi det er en Sag, som Regjeringen og Islænderne maae blive enige om imellem dem selv, hvorledes Styrelsen af deres særlige Anliggender skal indrettes. Jeg kan meget godt forstaae, at Regjeringen ikke kan gaae ind paa de Fordringer, der i denne Henseende stilles fra Islændernes Side, jeg finder dem ogsaa fuldkommen urimelige under de givne Forhold, men det er, som sagt, et Spørgsmaal, der hører hen under den særlige Forfatning, det

kommer ikke os ved; vi skulle ikke blande os dert, og jeg troer, det er rigtigst, at vi ikke gjøre det. — Den ærede Minister paastod, at det ikke havde været hans Tanke at lade en saadan Lov, som den, der nu foreligger, udkomme, førend selve den islandske Forfatning udkom. Det kan gjerne være; men det var dog ifjor hans Mening at lade denne Lov endelig vedtage, førend han traadte i Forhandling med Islænderne om den særlige Forfatning. Dersom Rigsdagen var bleven færdig med den forelagte Lov, saaledes som den var ændret her i Thinget, og tiltraadt af Ministeren — at den ikke blev det, var, som Enhver veed, et Tilfælde — saa vilde denne Lov have foreligget fra Rigsdagens Side fuldkommen uomstødelig, selv om Kongen først havde stadfæstet den, efterat Islænderne vare blevene enige med Regjeringen om den særlige Forfatning. Den formelle Forskjel, om den kom ud med Kongens Stadfæstelse inden den islandske Forfatning, eller først traadte i Kraft, naar den islandske Forfatning blev færdig, har sandelig ikke nogen virkelig Betydning, navnlig med Hensyn til at komme overens med Islænderne.

Jeg troer paa ingen Maade, at den ærede Forslagsstillers Mening med at bringe Sagen frem, har været den blot at fremkalde en Demonstration; jeg troer, at det har været hans ærlige og oprigtige Mening at overbevise Regjeringen om, at det var rigtigst nu at fremme Afgjørelsen af det statsretlige Spørgsmaal. Naar man imidlertid ikke kan opnaae Enighed derom, er man nødt til at lade Sagen ligge, men saa ligger ogsaa Ansvarret for, hvad der følger paa, udelukkende paa Regjeringen.

Conseilspræsidenten: Den ærede Landssthingsmand, som har indbragt Forslaget, udtalte sig i meget skarpe Udtryk baade om Regjeringen, saaledes som den for Diebliffet er sammensat, og om den tidligere Regjering. Nu er det ganske vist, at man er gaaet frem mod Islænderne paa forskjellig Maade, og at man navnlig i den tidligere Tid er gaaet til den yderste Grændse af Imødekommen og Føielighed ligeoverfor Islænderne, og det er